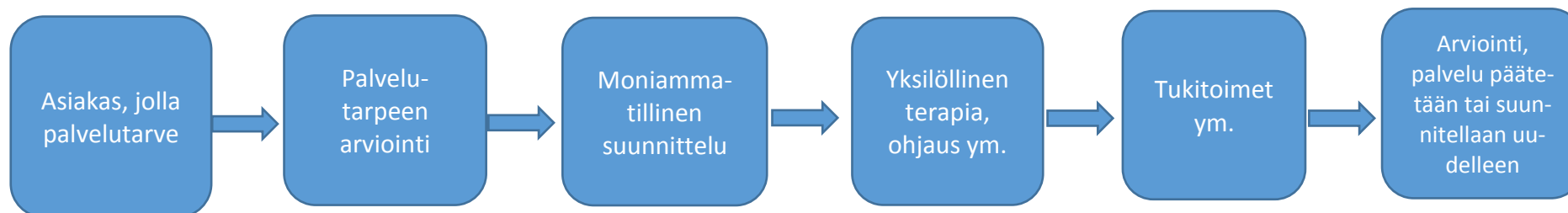

Prosessin nimi	Prosessin tavoite	Prosessin omistaja	Prosessin käyttäjät	Laatija/päivittäjä:	Hyväksytty:
Aikuisten neuropsykiat- rinen palveluketju	Auttaa asiakasta saa- maan arvio mahdolli- sesta neuropsykiatri- sesta toimintarajoit- teestaan sekä hoitoa siihen	Mielenterveyshuolto Vammaishuolto	Kaikki sosiaali- ja ter- veydenhuollossa aikuis- ten parissa työskente- levät sekä ulkoiset toi- mijat, joilla on aikuis- asiakkaita	Johtava psykologi Camilla Forsander, johtava sosiaalityönte- kijä Mona Blomqvist 20.11.2019	Johtava lääkäri Pia-Maria Sjöström 30.12.2019

Prosessivaihe	Mitä tehdään	Kuka tekee/Vastuu	Mittari ja tavoitetaso	Arviointi	Ohjeet
<p>Aloitteen selvittelyyn tekee:</p> <p>-Asiakas -Omainen -Lääkäri, sairaanhoitaja, psykologi, kuraattori, sosiaalityöntekijä ym. kunnallisessa terveydenhuollossa tai yksityissektorilla</p>	<p>Otetaan yhteys tai laaditaan lähete mielenterveyshuoltoon selvittelyä varten, joko tk:n mielenterveystiimiin tai psykiatriseen aikuisvastaanottoon</p>	<p>- Asiakas - Omainen - Lääkäri, sairaanhoitaja, psykologi, kuraattori, sosiaalityöntekijä ym. kunnallisessa terveydenhuollossa tai yksityissektorilla</p>			<p>Yhteystiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tk:n mielenterveystiimi • Psykiatrinen aikuisvastaanotto
<p>Palvelutarpeen arviointi</p>	<p>1.Perusselvittelytalon arviointi (perusterveydenhuolto vai erikoissairaanhoito)</p> <p>2. Asiakas kutsutaan perusselvittelyyn yksikön ajallisten edellytysten mukaisesti</p>	<p>Lähetteen tai yhteydenoton vastaanottaja vastaa yhdessä tiiminsä kanssa tästä arvioinnista ja kutsusta.</p>			<p>Erikoissairaanhoito vastaa henkilöistä, joilla on vaikeampia psyykkisiä ongelmia/monisairastavuutta.</p> <p>Perusterveydenhuolto vastaa henkilöistä, joilla on lievempiä psyykkisiä ongelmia/monisairastavuutta.</p> <p>Riippuvuushoitoklinikka arvioi, missä vaiheessa päihdeongelmaiset henkilöt ovat valmiita perusselvittelyyn. Jatkoselvittelyyn vaaditaan pidempiaikaista raittiutta;</p>

					<p>pituudesta päättää taho, joka vastaa laajemmasta selvittelystä.</p> <p>Asiakkaat, joilla on todettu neurologinen sairaus tai aivovaurio, lähetetään ensisijaisesti neurologian poliklinikalle tarkempaa kannanottoa ja perusselvittelyä varten.</p>
Selvittely	<p>1. Asiakas osallistuu perusselvittelyyn, joka sisältää aikaisempien hoitokontaktien kartoituksen, anamneesin oton, jossa keskitytään erityisesti lapsuusajan kehitykseen ja oireiluun, nykyisten oireiden ja toimintarajoitteiden kartoituksen, laboratoriotestit sekä asiaankuuluvien kyselylomakkeiden täyttämisen.</p> <p>2. Jos suoritettuna perusselvittelyn perusteella on aiheita epäillä neuropsykiatrisia ongelmia, tarvitaan laajempi selvitys.</p> <p><u>Perusterveydenhuoltotasolla</u> tk-lääkäri laatii lähetteen Vaa-</p>	Perusselvittelyn tekijä (psykiatrisen sairaanhoitaja tai psykologi)			Perusselvittelyn sisällöstä päättää selvittävä taho.

	<p>san keskussairaalaan. Neuro-psykiatrinen tiimi tekee jatko-selvittelyt ja perusselvittelyn tekijä auttaa asiakasta kokoaamaan tarvittavat asiakirjat. <u>Erikoissairaanhoidossa</u> psykiatri päättää, jatketaanko selvittelyä psykiatrian aikuisvastaanotolla vai lähetetäänkö asiakas Vaasaan.</p>	<p>Perusselvittelyn tekijä ja lääkäri</p>			<p>Vaasan keskussairaalassa tehtävän laajemman neuropsykiatrisen selvittelyn sisältö ilmenee tästä linkistä, josta ilmenevät myös lähetekriteerit.</p> <p>Jos selvittelyä jatketaan paikallisesti, päättää asiakkaan psykiatri, mitä selvitysmenetelmiä vielä tarvitaan diagnoosia ja mahdollista lääkehoitoa varten.</p>
<p>Hoito</p>	<p>Jos asiakas saa suoritettua selvittelyn perusteella neuropsykiatrisen diagnoosin, hoidon suunnittelee lääkäri, joka vastaa diagnoosista. Hoito voi koostua mielenterveyshuollon osalta lääkityksestä ja tukikeskusteluista/valmennuksesta.</p> <p>Jos selvittelyssä ilmenee, ettei neuropsykiatriselle diagnoosille ole tukea, voidaan asiakasta hoitaa hänen kokemuksiensa oireiden ja toimintarajoitteiden mukaisesti.</p>	<p>Lääkäri, psykologi, psykiatrisen sairaanhoitaja</p>			<p>ADHD:tä koskevat kansalliset suositukset: Käypähoito Terveysportti</p> <p>Autismin kirjon häiriöitä koskevat kansalliset suositukset eivät ole vielä valmiit.</p> <p>HUOM! Vaasassa laadittuja hoitosuunnitelmia seurataan ja toteutetaan Pietarsaaren sosiaali- ja terveysvirastossa tai työterveyshuollossa.</p> <p>Asiakkaille kerrotaan sopeutumiskurssien ja muista</p>

					kolmannen sektorin palveluista (mahdollisesti ei saatavilla ruotsiksi). Adhd-liitto Autismisäätiö
Tukitoimet	<p>1. Vaikeammissa neuropsykiatrisissa toimintarajoitteissa tai älyllisissä toimintarajoitteissa tulee ottaa yhteys vammaishuoltoon.</p> <p>2. Epäiltäessä työkyvyttömyyttä esim. autismin kirjo -diagnoosin vuoksi tulee ryhtyä toimenpiteisiin mahdollista eläkeprosessia tai työklinikkaselvitystä varten.</p>	<p>Lääkäri, psykologi, psykiatrisen sairaanhoidon sairaanhoitaja lähettää tai siirtää asiakkaan</p> <p>Vammaishuollon tiimi tekee arvioinnin ja tarjoaa mahdollisia tukitoimia</p>			<p>Eri palvelumuotoja:</p> <p>Vammaishuolto Stella tuettu asuminen</p> <p>Vammaishuollon tiimi ottaa yhteyden asiakkaaseen palvelutarpeen kartoitusta varten. Tarjottavia palveluja koskeva lainsäädäntö:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sosiaalihuoltolaki 1301/2014 • Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista 380/1987 • Asetus vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista 759/1987
Arviointi	Asiakkaan hoitoa seurataan tarpeen ja resurssien mukaan. Seuranta järjestetään paikallisesti.				<p>Palaute vammaishuollosta terveydenhuoltoon tai päinvastoin on toivottavaa potilaan suostumuksella. Sen avulla varmistetaan, että lähettävä taho on tietoinen</p>

					lopputuloksesta ja potilasta koskevista suunnitelmista.
Palvelu päätetään tai suunnitellaan uudelleen					

Prosessin perustiedot

Prosessin omistaja	Pietarsaaren kaupungin sosiaali- ja terveysviraston mielenterveys- ja riippuvuushoito ja vammaishuolto
Prosessikuvauksen laatija	Johtava psykologi Camilla Forsander, aikuisten mielenterveyshuollon toiminnanjohtaja Anna-Stina Småros, psykiatrinen sairaanhoitaja Rolf Bärsund, psykiatrinen sairaanhoitaja Eija Oja, johtava sosiaalityöntekijä Mona Blomqvist
Hyväksymispäivä ja hyväksyjä	30.12.2019 Johtava lääkäri Pia-Maria Sjöström
Prosessin kohderyhmä	Pietarsaaren, Pedersören kunnan, Uudenkaarlepyyn ja Luodon aikuiset asukkaat
Prosessin sidosryhmät	Vaasan keskussairaala/neuropsykiatrinen tiimi
Prosessin onnistumisen edellytykset	Neuropsykiatristen toimintarajoitteiden tunteminen ja tieto siitä, miten ei-neuropsykiatriset psyykkiset ongelmat ja myös somaattiset sairaudet vaikuttavat kognitiivisiin toimintoihin, sosiaaliseen toimintakykyyn ja päivittäiseen toimintakykyyn.
Mittarit ja tunnusluvut	
Prosessin kehittäminen ja päivittäminen	Prosessi arvioidaan ja päivitetään ajallisten resurssien mukaisesti.
Kosketuspinnat muihin prosesseihin	Vammaishuollon aikuisia toimintarajoitteisia koskevat prosessit.
Version numero	Versio 1, hyväksytty 30.12.2019